

Most az Elnök úr megbízásából írok. Mindenekelőtt közlöm, hogy az Elnök úr eleget tett a montevideóiak felszólításának, és remélem, hogy ennek lesz valami foganatja. A Székely-ügyben külön írunk.¹ Mi sem természetesebb, hogy ebben a kérdésben is Maguk mellett állunk, bár rendkívül nehéz egy ilyen viszályt messziről értékelni. A lényeg az, hogy Magukban feltétlenül megbízunk és az ügy elintézését magukra bízunk. Mindenesetre igyekezzenek az ilyen viszályokat megfelelő értékükre leszáll[ita]ni. Hiszen most sokkal fontosabb feladatok elvégzése vár ránk.

Egyelőre semmi érdemlegeset nem közölhetünk a hazamenetel ügyében. Mihelyt valamit megtudunk, azonnal értesíteni fogjuk Magukat. Olvastam szép cikkét a hazamenők pszichológiai problémáiról, és teljesen osztom a nézetét. Mindamellet mégis mindenkinek igyekeznie kell bekapcsolódní az építés munkájába. Ezért nagyon örülünk annak, hogy Maguk között is vannak olyanok, akik biztos létalapjukat hajlandók odahagyni és készek arra, hogy vállalják egy nehéz és keservesnek ígérkező feladat elvégzését.

A Tanács munkájáról nagy vonalakban értesülnek a küldött bulletinékből és rádiószózatokból. Természetesen itt is sok baj van. Sokan azt hiszik, hogy az átállással mindent elintéztek és hason csúszva tömjénezik az új ideiglenes kormányt. Károlyi Mihálytól azonban mást vár a magyar nép. Neki határozottan a népi erők mögé kell állni. Az Elnök úr meg van győződve arról, hogy az oroszok nem tartják pórázon az új magyar kormányt, és a fegyverszünetben megállapított kereteken túl nem folynak bele a magyar belpolitikába. Az új magyar népi demokrácia kialakítása a magyar néptől függ. A fejlődést a Függetlenségi Frontban tömörülő magyar pártok határozzák meg. A Kossuth Rádió például állandóan rámutat arra, hogy melyek azok a legsürgősebb feladatok, amelyeknek megoldása nem tűr halasztást. Az Elnök úr a Manchester Guardianben írott legutóbbi cikkében határozottan megjelölte az álláspontját, és miközben örömmel üdvözli az új magyar kibontakozást, a progresszív program végrehajtásának a sürgősségére is felhívja a figyelmet. Rövidesen ismét írunk, addig is barátsággal üdvözli

[Havas Endre]

Felhívom a figyelmét arra, hogy Károlyi Mihály március 4-én lesz hetvenéves. Sürgőnyözzenek, ha lehet.

PIL 704. f. 342. ó. e. (másodpéldány)

¹ Székely József Buenos Aires-i magyar lapszerkesztő vitájáról Szászékkel I. e kötet 23. sz. levelét.

15. KÁROLYI MIHÁLY AZ IDEIGLENES NEMZETGYŰLÉS ELNÖKSÉGÉHEZ

(London, 1945. február 9.)

Igen Tisztelt Elnökség!

Kedves Honfitársaink!

A nagy-britanniai demokratikus magyarságot egyesítő Angliai Magyar Tanács londoni nagygyűlésein, valamint a szövetséges rádióállomások és hírügynökségek útján közzétett nyilatkozataiban már ezt megelőzőleg is több ízben kifejezte bizalmát az igen tisztelt Elnökség vezetése alatt álló Ideiglenes Nemzetgyűlés és kormányzat iránt.

Minden esetben hangoztattuk, hogy abból a katasztrófából, melybe a hiderizmus oldalán viselt háború sodorta hazánkat, a szabadságszerető Egyesült Nemzetek táborában és a győzelmes Vörös Hadsereg oldalán vívott német elleni, minden nemzeti erőt moz-

gósító harc és országunk gyökeres demokratikus átalakítása az a kiút, mely méltó a magyar nép szabadságeszményeihez, és egyben az emberséges, a szabad és boldogabb jövendő záloga.

Az Angliai Magyar Tanács a külföldi magyar erők ily értelmű összefogását és irányítását kezdettől fogva fontos hivatásának vallotta, az otthoni Ideiglenes Nemzetgyűlés megalakítása óta pedig minden rendelkezésünkre álló eszközzel szorgalmaztuk, hogy minden becsületes magyar ember, odahaza és külföldön egyaránt, a nagy nemzeti célok megvalósításában minden erővel támogassa a magyar állami szuverenitás ideiglenes le-téteményesét, a Nemzetgyűlés elnökségét és annak felelős kormány szerveit.

Ugyanebben a szellemben ragadjuk meg az alkalmat arra, hogy jelen soraink útján – melynek szíves továbbítására az itteni USSR nagykövetséget kérjük fel, annak tartalmáról pedig a brit külügyminisztériumot szabályszerűen tájékoztattuk – az Angliai Magyar Tanács tagjai és tageszervei nevében felvegyük a közvetlen kapcsolatot hazánk állami szuverenitásának egyedül hivatott képviselőjével, az igen tisztelt Elnökséggel; és hogy annak őszinte készséggel bocsássuk rendelkezésére mindazt a helyzetünkből és helyi lehetőségeinkből adódó segítséget és együttműködést, melyre nehéz és felelős-ségteljes munkájukban, hazánknak szabad, független és demokratikus boldogabb jövendő felé való vezetésére irányuló céljainak megvalósításában magyar hazánknak és népünknek szolgálatára lehetünk.

hazafias üdvözléssel

az Angliai Magyar Tanács nevében

Elnök, s. k.

PIL 704. f. 81. ó. e. (fogalmazvány). Közli: KMVÍ II. 368-369.

16. KÁROLYI MIHÁLY ANTHONY EDENHEZ

(London, 1945. február 9. után)

Dear Mr. Eden,

Enclosed, for your information, copy of the letter which I am sending to the Presidium of the Provisional Assembly in Hungary.¹

You will understand what a great importance we attach to establish direct contact with the Hungarian Provisional Assembly as we believe that the Hungarians who have lived in this country and in U.S.A. should influence in a favourable way the relations between the West and Hungary.

We would very much appreciate if you would occasionally² help us in this endeavour.

Believe me,

Yours sincerely

PRO FO 371/48490 (eredeti)

*

Tisztelt Mr. Eden,

Tájékoztatására mellékelem annak a levélnek másolatát, melyet a magyarországi Ideiglenes Nemzetgyűlés Elnökségének küldök.¹

Ön meg fogja érteni, milyen nagy fontosságot tulajdonítunk a magyar Ideiglenes Nemzetgyűléssel való közvetlen kapcsolat felvételének, abban a meggyőződésben, hogy az itt és az USA-ban élő magyarok kedvezően fogják befolyásolni a Nyugat és Magyarország kapcsolatát.

Nagyon hálásak lennénk, ha Ön alkalomadtán² segítené ezt a törekvésünket.